

נסיכה שער-זהב והעורב השחור

מתוך "השעון" מאת ה.פייל

היה היה פעם מלך ולו שלוש בנות. שתי הגדולות היו נאות למדי, אבל הצעירה ביותר, הנסיכה שער-זהב, הייתה שיא היופי, כזו שלא ניתן היה למצוא יפה ממנה בכל קצות תבל.

יום אחד יצא המלך לצייד עם אנשי החצר שלו, אך לקראת ערב מצא את עצמו במקום שבו עוד מעולם לא היה. לא היה מסוגל להבחין איפה הדרום ואיפה הצפון, ולא מערב או מזרח, במילה אחת, הוא תעה ביער עבות. ככל שהלך כך פחות ידע איפה הוא ואיך לחזור הביתה. תוך כדי ההליכה ראה פתאום עורב גדול יושב

באמצע השביל. העורב היה שחור כמו פיח בארובה ולעיניו ברק כמו של שני פחמים בוערים.
"לאן אתה, המלך?" אמר העורב השחור הגדול.
"אינני יודע" ענה המלך "כי תעיתי ואבדתי ביער הזה."
"ראה-נא" אמר העורב "אוכל להראות לך דרך הביתה, אם תיתן לי את בתך הצעירה ביותר לאישה."
"לא, לא" ענה המלך "לא אוכל לעשות כך, כי אני אוהב את בתי יותר מהעין שלי."
"כרצונך" ענה העורב "אלך לי מכאן, ואז לא תוכל כבר לצאת מהיער ותישאר כאן את כל חייך."
ובכן, לא פשוט הדבר להישאר כל החיים ביער, ואדם מוכן לעשות הרבה כדי להימנע מזאת. כך שבסוף המלך הבטיח לעורב שאם יראה לו את הדרך הביתה הוא ייתן לו את הנסיכה שער-זהב לאישה, למרות שריחם מאוד על הנערה. ואז העורב הניע את כנפיו, עף לפני המלך והראה לו את הדרך החוצה מהיער.
"מחר" אמר "אבוא לקחת את הכלה שלי."
ואכן למחרת בבוקר העורב השחור הגדול ישב לפני הכניסה לארמון וחיכה שהנסיכה שער-זהב תצא אליו. אבל המלך החליט לרמות את העורב ולא שלח אליו את הנסיכה שער-זהב אלא רק נערת חזירה, לבושה בבגד

של הנסיכה. "העורב הגדול השחור" חשב המלך "לא יבחין בין הנסיכה לנערת החזירים"
והעורב לקח את נערת החזירים על גבו ועף אתה מעל יערות ומישורים, גבעות ועמקים עד שהגיע לבקתה קטנה שעמדה בפסגת גבעה קרחה. לא נראה נפש אחת בסביבה אלא רק הרבה ציפורים ממינים שונים. בבקתה עמד שולחן ועליו גביע זהב מלאה יין אדום, כוס כסף עם יין לבן וגם כלי חרס מלא בירה.
"הנה ביתנו" אמר העורב "ואולי יקירתי תרצה לשתות קצת אחרי הדרך?"
כן, באמת, נערת החזירים שמחה שיכלה לשתות דבר מה, כי עייפה מהדרך הארוכה על גבו של העורב. היא ניגשה לשולחן ולגמה בירה מכלי החרס. "כי" אמרה לעצמה "גביע הזהב וכוס כסף הם מהודרים מדי בשביל אחת כמוני."
העורב מיד הבין שהיא לא נסיכה ממשית, לאחר שמסתפקת בבירה כלי חרס במקום שתיית יין מכוס זהב או כסף. הוא לקח אותה שוב על גבה ועף חזרה, עד שהגיעו אל ארמון המלך.
"ראה" אמר העורב למלך "לא לזו התכוונתי. תן לי את הכלה שהבטחת, כי אחרת תסבול בגלל הרמאות

שלך."

הדברים האלה הפחידו את המלך. "טוב" אמר "בוא
מחר בבוקר ותקבל את כלתך."

ולמחרת בבוקר העורב חיכה לפני הכניסה לארמון. אך
גם הפעם לא באה אליו הנסיכה, אלא רק בת של שר
חצר לבושה בבגדי הנסיכה, כפי שציווה המלך. "כי"
אמר לעצמו "היא כלה טובה מספיק לעורב הגדול
השחור."

ושוב העורב לקח את הבחורה על גבו ועף אתה אל
הבקתה הקטנה בפסגת הגבעה הקרחה. על השולחן
עמדו, כמו קודם, גביע זהב וכוס כסף מלאות יין וכלי
חרס עם בירה.

"אולי כלתי היקרה תרצה להרוות קצת אחרי הדרך"
הציע העורב.

כן, בשמחה. והיא לקחה את כוס הכסף, כי חשבה
שמגביע זהב יכול לשתות רק מישהו מבני המלוכה.
ושוב ראה העורב כי היא אינה הנסיכה האמיתית,
שלעולם לא הייתה מסתפקת בכוס כסף.

"בואי" אמר "חוזרים הביתה. אינך הכלה שאני מחפש."
ושוב החזיר אותה על גבו לארמון המלך.

"ראה" אמר למלך "נהגת בעורמה. הבטחת לי כלה

להשתחרר ממנו רק כשנסיכה אמיתית תשתה מגביע הזהב.

תוכלו לתאר לעצמכן איזו חתונה נהדרת הייתה זו כשנישאו שני אלה.

עברה שנה, ולמרות שהנסיכה הייתה מאושרת מאוד, בכל זאת התחילה להתגעגע לאביה ולאחיותיה. היא דיברה על כך עם הנסיך העורב אך זה רק נענע בראשו. לא, הוא לא יסכים שהיא תלך לארמון אביה, כי אסון עלול לקרות מכך.

אך הנסיכה ביקשה והתחננה ובסוף הוא הסכים לה, אבל היתנא שעליה להישאר שם לא יותר משלושה ימים. וגם נתן לה מפה מבד פשתן מיוחד ועדין, ואמר שכאשר תרצה דבר מה, רק תפרוס את המפה ותביעה משאלה וזו תתמלא מיד. ורק דבר אחד אסור לה לבקש, וזה את הנסיך עצמו, כי אז בטוח שיקרה אסון נורא.

הנסיכה יצאה לביתו של אביה. והיא נסעה לשם ברוב פאר והדר. היא ישבה בכרכרת זהב רתומה לארבעה

אחת ושלחת אחרת. מחר אחזור הנה לקבל את הנסיכה האמיתית ואם לא תמסור לי אותה, תסבול כי אנקר את עיניך ואהרוס את ארמונך עד היסוד!" והוא עף שוב.

הפעם המלך נבהל ממש וראה שלא יוכל לרמות את העורב יותר. לכן למחרת הייתה זו הנסיכה שער-זהב שחיכתה לעורב, והוא לקח אותה על גבה ועף אתה. הנסיכה בכתה ובכתה כל הדרך, עד שהגיעו לבקתה הקטנה, אבל כשראתה את הכלים על השולחן לקחה מיד את גביע הזהב ושתתה יין ממנו.

ומה אתם חושבים שקרה אז?

ובכן הבקתה התחילה לגדול ולהתפשט והפכה לטירה נהדרת בנויה כסף וזהב, וכל הציפורים שמסביב הפכו למשרתים ומשרתות. והעורב השחור הגדול לא היה יותר עורב אלא נסיך הנאה ביותר שראה העולם והדבר השחור היחידי בו היו השערות המתולתלות שעל ראשו. הוא נישק לנסיכה שער-זהב ואמר "עכשיו מצאתי את הכלה האמיתית שלי, זו ולא אחרת. שחררת אותי ואת הטירה שלי מהכישוף, דבר ששום בחורה אחרת, אלא רק נסיכה אמיתית יכלה לעשות. זו המכשפה, האם החורגת שלי, הטילה עלי את הכישוף שניתן היה

סוסים לבנים כחלב, וכל מי שעבר ברחוב עצר והביט עליה, וילדים רצו אחריה בצעקות "הי! הי!"

כשהכרה הגיע לארמון המלך הוא ובנותיו הופתעו ורצו לדעת מי זו הגברת המכובדת שבאה לבקר אותם. הם יצאו לקראתה והמלך שמח מאוד כשהכיר את הבת, אבל האחיות ממש הוריקו מרוב קנאה. וכששמעו שהיא חיה עכשיו בטירה מפוארת, עשויה כסף וזהב, ואיזה נסיך נאה הוא בעלה, הן כמעט והתפוצצו מכעס, כי כל אחת חשבה איך היא בעצמה יכלה לחיות, אילו הנסיך העורב בחר בה במקום שער-זהב. ואחרי ששמעו את כל סיפוריה הן רק קרצו עין זו לזו, כאילו לא מאמינות לה באף מילה.

"כן, כן" אמרו "יפה שאת מספרת על הנסיך הנאה, אבל מדוע הוא לא בא יחד אתך?"

הנסיכה שער-זהב לא יכלה להסביר להן זאת, אך אמרה שיכלה להביא אותו תוך רגע, אם רק תפרוס את המפה שנתן לה ותקרא לו. אלא שהוא אסר עליה לעשות זאת.

אך האחיות המקנאות רק צחקו ולעגו ואמרו לה שזאת הבדיחה הטובה ביותר ששמעו אי-פעם.

אף אחד לא יכול לסבול שצוחקים ממנו ולכן בסוף

פרסה שער-זהב את המפה ובקשה שהנסיך יופיע. וברגע שרק אמרה זאת נסיך עורב היה כבר לידה, אך הוא הביט רק עליה ואמר "אמרתי לך שאסון יקרה אם תקראי לי לכאן. עכשיו אני צריך לעזוב אותך וללכת למקום שם אין סיכוי שתראי אותי עוד."

היא לא הספיקה להשיב מילה והוא חטף את המפה, הפך שוב לעורב שחור, עף מהחלון הפתוח ומעל צמרות העצים ונעלם. באותו הרגע נעלמה גם הכרכרה הזהובה והסוסים והמשרתים הפכו לציפורים ועפו גם הם.

הנסיכה האומללה בכתה כל היום וכל הלילה, אך למחרת יבשה את דמעותיה, קיפלה את קצוות שמלותיה ויצאה לעולם הרחב לחפש את הנסיך היקר שלה.

היא הלכה ונסעה והלכה שוב ימים שלמים, ועברה כמעט את העולם כולו. אך באף מקום לא הצליחה להשיג ידיעה על הנסיך או על המקום שאליו הוא עף. אבל בסוף, קרוב לרדת הליל, היא הגיעה לבקתה קטנה שעמדה עמוק בתוך יער עבות, ובבקתה ראתה אישה זקנה בעלת שערות לבנות כמו שלג.

"מה תחפשי כאן, ילדתי?" שאלה האישה "האם אינך יודעת שזה ביתו של המוות ואני הסבתא שלו. אם הוא

יחזור וימצא אותך כאן, יהרוג אותך? דעי לך שהוא לא חס לא על זקן ולא על צעיר, לא על מכוער ולא על יפה תואר."

אך לנסיכה לא היה אכפת דבר. היא לא יכלה יותר להניע את רגליה ואמרה שהיא חייבת להישאר, גם אם המוות ימצא אותה כשיחזור. היא סיפרה לסבתא של המוות את הכל שעבר עליה, וזו ריחמה על הבחורה היפה והעייפה. היא האכילה אותה ואחר כך הסתירה אותה בתוך ארון של שעון גדול שעמד בפניה, כדי שהמוות לא ימצא אותה.

כעבור זמן חזר המוות הביתה ותלה את חרמשו הגדול מאחורי הדלת. "הו-הו!" קרא "אני מריח דם בן-אדם כאן בבית!"

"איזה דם בן-אדם" לעגה סבתו "כאילו בן-אדם כלשהו היה נכנס הנה, אילו היה לו מקום אחר ללכת אליו. הבוקר עורב עבר מעל הבית והפיל עצם לתוך הארובה ואני זרקתי אותו החוצה. אולי זה מה שאתה מריח." המוות לא ענה יותר אלא התיישב לשולחן ואכל בתאבון, כי היה עייף ורעב אחרי דרך ארוכה.

למחרת, לפני שהמוות יצא שוב לעבודתו, דיברה אליו סבתו. "אמור-נא" אמרה "חלמתי על נסיכה שמטיילת

בכל העולם ומחפשת אחרי אהובה העורב, אבל לא יודעת איך למצוא אותו.

"אינך יודעת?" אמר המוות "הנסיך עורב חי בטירה גדולה שעומדת בסוף העולם על פסגה של הר זכוכית חלקלקה."

"מעניין" אמרה הסבתא "ואיך היא יכולה להגיע אליו לשם. בחלומי היא הייתה עייפה וחלשה מדי כדי להגיע לשם ברגל."

"גם זו לא בעיה" אמר המוות "לא רחוק מכאן, בקצה היער, עומד הסוס החיור שלי. אילו הייתה מוצאת אותו ועולה עליו, הוא היה מביא אותה לשם מהר מאוד, כי הוא דוהר מהר יותר מרוח הצפון."

"זה הכל טוב ויפה" אמרה שוב הסבתא "אבל איך היא יכולה לעלות על קירות הזכוכית החלקים של ההר?"

"זו הבעיה הפשוטה ביותר" אמר המוות "שם מעל פסגת ההר נאבקים תמיד שבעה עורבים על כובע ישן אחד. אילו זרקת עליהם אבן הם היו מפילים את הכובע. זה כובע משאלות ומספיק לחבוש אותו על הראש ולאחל לעצמו להיות בפסגת ההר, כדי להיות שם ממש באותו הרגע."

המוות לבש את מעילו, לקח את החרמש שלו ויצא

מהבית מהר כמו רוח, כי לא היה לו זמן לשיחה. ואז הסבתא פתחה את ארון השעון ושחררה משם את הנסיכה. הנסיכה הודתה לה יפה ויצאה לדרך. היא מצאה את הסוס החיור של המוות, קשור לעץ אלון, שחררה אותו, עלתה עליו והסוס התחיל לדהור עד שרק אבנים ואדמה עפו מתחת לפרסותיו. מהר מאוד הם הגיעו להר הזכוכית שבסוף העולם. שם הנסיכה ראתה את שבעת העורבים הנאבקים על כובע ישן ומרופד. היא ירדה מהסוס וזרקה עליהם אבן, והעורבים הפילו את הכובע והתפזרו תוך רעש וקרקורים נרגזים. הנסיכה חבשה מיד את הכובע והביעה משאלה להיות על פסגת ההר, וכבר עמדה לפני שער הטירה שעל הר הזכוכית. אלא שמרוב טלטולי הדרך בגדי הנסיכה התבלעו, נקרעו והתלכלכו, והיא נראתה יותר כקבצנית מאשר כנסיכה.

השוער שבשער הטירה רק צחק ולעג לה כשאמרה שברצונה לראות את הנסיך. אך קרה שהטבח היה זקוק לעזרה ולכן שאלו אותה האם היא תרצה להיות עוזרת לטבח. וכך היא נאלצה לבחור להיות עוזרת או לעזוב את המקום. על כן היא רק עטפה את שערותיה במטפחת והלכה לשרת את הטבח.

הריק עם שיערה אחת?"

ארוחתו של הנסיך התבשלה על האש והטבח ציווה לה לשמור שהארוחה לא תיחרך. היא אכן עמדה שם והשגיחה על האוכל ותוך כדי כך גם בכתה מרות. "למה את בוכה?" שאל הטבח. "הו" בכתה הנסיכה "פעם אכלתי עם אהובי ושתיתי עם אהובי, ואילו הוא ידע למה הגעתי היה לב שלו נשבר!"

כשהכינו את הארוחה לנסיך, הנסיכה ניצלה רגע שהטבח לא הסתכל, לקחה מגש מכוסה במפית לבנה, עליה שמה שיערה אחת משערותיה הזהובות וכיסתה במכסה כסף. כשהנסיך הרים את המכסה וראה את השערה שאל "מאין זה הגיע?" אך איש לא ידע להשיב לו.

גם למחרת שמרה הנסיכה על האוכל ובכתה, וכשהטבח שאל אותה השיבה "פעם אכלתי עם אהובי ושתיתי עם אהובי, ואילו הוא ידע למה הגעתי, היה לב שלו נשבר!" ובהזדמנות הראשונה שוב שמה שערה אחת על המגש שהוגש לנסיך וזה מצא אותה ושאל. אבל איש לא יכול היה להסביר מאין הגיעה השערה הזהובה.

כך קרה גם ביום השלישי ואז הנסיך קרא לטבח שלו. "מי זה שמכין את הארוחה שלי? ומי מסדר את המגש

הטבח לא ידע כלום אבל אמר שאולי זו הנערה העוזרת
שבוכה כל הזמן וממלמלת דברים שאיש לא יכול להבין.
ואז הנסיך אמר להביא אותה לפניו וכשראה אותה הכיר
אותה מיד כי קצת מהשערות הזהובות שלה נראו תחת
המטפחת. הוא הושיט את ידו והוריד את המטפחת
ושערותיה הזהובות כמו נשפכו על כתפיה ועל גבה עד
שהגיעו עד הרצפה. אז הוא לקח אותה בזרועותיו ונישק
אותה פעם ועוד פעם ועוד ועוד, וכך נגמרו כל צרותיה.
מסיבה גדולה נערכה בטירה. היה אוכל בשפע ויין
ובירה זרמו כמו מים.

גם אני הייתי שם, אבל בכיסים שלי היו חורים ולכן לא
הבאתי לכם ולא כלום.